

LUX FILM DAYS

3 FILMI
24 JEZIKOV
28 DRŽAV

© Les Films de Pierre

120 BATTEMENTS PAR MINUTE (BPM – BEATS PER MINUTE)

film Robina Campilla
Francija

120 BATTEMENTS PAR MINUTE (BPM – BEATS PER MINUTE)

FILM ROBINA CAMPILLA

V obdobju najhujše epidemije aidsa na začetku 90. let je aktivistična skupina Act Up s svojimi akcijami na različne načine zaznamovala javno življenje v Franciji. Njen namen je bil doseči, da bi odgovorni organi sprejeli boljše ukrepe za preprečevanje bolezni in omogočili dostop do eksperimentalnih zdravil, ali pa vsaj zdramiti ravnodušno javnost, ki je še vedno verjela, da se bolezen tiče le marginalcev – homoseksualcev, prejemnikov transfuzije krvi, zapornikov, odvisnikov od heroina.

Film, ki nam ga predstavi Robin Campillo, je pravi skupinski portret. Režiser sicer črpa iz lastnih aktivističnih izkušenj, vendar se v filmu osredotoči na nekaj likov ter jih spremlja na njihovi poti. Življenje skupine zaznamujejo neukrotljiva želja, da bi s svojim delovanjem premaknili stvari z mrtve točke, nenehno postavljanje vprašanj, prepiri, želja po premagovanju apatije, če ne vsesplošne brezbriznosti, vznemirjenje, ki ga povzročajo njene spektakularne akcije, pa tudi čustva, ki jih predrami bolezen, ko neizogibno ubija člane skupine in njihove bližnje.

AKTIVISTIČEN FILM?

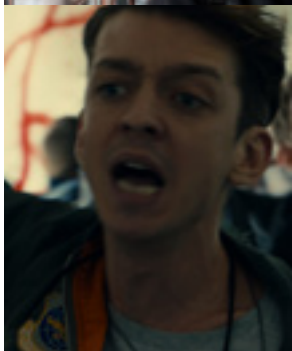
120 battements par minute je film o skupini aktivistov, je pa brez dvoma tudi aktivističen film. Govori o boju skupine Act Up v Franciji, ki ga pokaže kot pravičnega ter na posreden način poudari njegovo aktualnost. Kot nam pove eden od filmskih likov, skupina Act Up ni bila oziroma ni skupina za podporo bolnikom, njene akcije so bile prej namenjene opozarjanju, da epidemija ni le problem javnega zdravja, temveč da ima politično, ekonomsko in družbeno razsežnost.

Njena politična razsežnost je bila v tem, da se Francija ni zavedala nujnosti razmer in je zavračala politike preprečevanja, namenjene ogroženim skupinam, pa tudi vsej populaciji, zlasti mladim. Ekonomska razsežnost zato, ker je farmacevtskim družbam, ki jih film postavi na zatožno klop, bolj mar za finančne interese kot za zdravljenje ljudi. Družbena razsežnost pa, ker je družba brezbrizno opazovala umiranje mladih, katerih edina krivda je bila, da so pripadali manjšinskim ali stigmatiziranim skupinam.

Aktualnost filma prav gotovo izhaja iz vprašanj, ki jih zastavlja. Na primer o tem, ali morajo oboleli prevzeti odgovornost za svojo bolezen, o politični razsežnosti ukrepov na področju javnega zdravja ter o težkem boju za premagovanje brezbriznosti družbe do epidemije in nesreče, ki jo prinaša.

REKONSTRUKCIJA

Film se ne omejuje na aktivistični vidik. Gre za proces rekonstrukcije, ki presega dokumentarno razsežnost in režiserju omogoči stalno prehajanje med kolektivnim in individualnim, javnim in intimnim, militantnostjo in osebnimi čustvi. Kot je lepo razvidno iz scenarija, se iz skupinskega portreta prelevi v pripoved o doživetem in strastnem razmerju med dvema junakoma filma, Seanom in Nathanom, od katerih je eden okužen z virusom HIV, drugi pa ne. Tudi način izražanja se postopno spremeni ter iz spektakularnih oblik postavljanja zahtev preide v čustveni odziv, ki ga povzroči trpljenje ljubljenih osebe zaradi bolezni, medtem ko zadnji del, ki je še posebej pretresljiv, zaznamuje stalna prisotnost smrti.

© Céline Nieszawer

© Céline Nieszawer

© Les Films de Pierre

Filmska režija s postopki montaže in mizanscene omogoči večkratno doseganje takega prehajanja ter v celotnem filmu ustvari bolj ali manj močan vtis zamika. Medtem ko ima gledalec navadno občutek, da je neposredno prisoten pri dogajanju, Campillo v filmu uporabi veliko učinkov, s katerimi ga distancira od prikazanih podob, na primer z uporabo zvočne opreme, zlasti glasbe, pa tudi posnetkov istih dogodkov z drugega kota ali nepričakovanih upočasnitev in sprememb filmskega ritma.

ZAMIKI

Opazna je tudi uporaba številnih flashbackov (manjših preobratov v kronologiji dogodkov), ki so izvedeni tako naravno, da jih ob prvem ogledu običajno prezremo. Na začetku filma se na primer znajdemo v središču akcije, ko se aktivisti pripravljajo, da bodo vdrli na uradno konferenco o aidsu. Kamera je pomešana s skupino v višini ramen, tako da je z obrobja viden le manjši del prizora. Naslednja sekvenca prikazuje izmenjavo mnenj po akciji, na kateri si aktivisti niso enotni glede načina njene izpeljave, saj so govornika med njo polili z lažno krvjo in za kratek čas vklenili v lisice. Film je montiran tako, da ta prizor spremljamo v širokem posnetku iz konferenčne dvorane. Filmski postopek se tu zdi očiten, vendar se z učinkom ponovnega začenja in ponavljanja pri gledalcu (in pri aktivistih) vzpostavi distanca, ki omogoča razpravo in refleksijo.

Ta distanca pa ni nujno intelektualna, temveč ima lahko močan čustveni vpliv. Po akciji proti laboratorijem Melton Pharm sledimo skupini med trenutki sprostitve v vagonu podzemne železnice po tem, ko so njeni člani več ur prebili na policijski postaji. Sean pohvali lepoto neba ob sončnem zahodu in otožno doda: „So trenutki, ko se zavem, kako je aids spremenil moje življenje,“ vendar se takoj nehote zakrohota in cela skupina bruhne v smeh. Ta smeh pa ne izbrše čustev, ki izhajajo iz prejšnjih besed, saj gre očitno za intimna čustva, ki jih Sean poskuša pred drugimi prikriti z ironijo.

Režiser s pomočjo kinematografske mizanscene ponazori to konstantno nihanje med intimnim in javnim, akcijo in osebnimi čustvi, sedanjostjo, preteklostjo in strašno negotovo prihodnostjo. V enem od lepših prizorov so tako neločljivo povezane sedanost militantne akcije, želja po prihodnosti, ki jo občuti junak, in melanholija, ki jo zaznamo v pogledu režiserja na pretekli trenutek, ki je dokončno izgubljen: Nathan se s Seanom, ki je našemljen v navijačico, udeleži

gejevske parade ponosa, med katero se spotakne in pade na kolena, njegov pogled (in pogled kamere) pa se ustavi na neosebne letaku, ki leži na tleh in na katerem piše „Rad bi, da živiš!“. V počasnem posnetku prizora glasbena spremljava nenadoma onemi in izginejo hrup in glasba iz okolice. Kamera se ustavi na plešočem Seanu, nato na Nathanovem smejočem se obrazu. Zdi se, da geslo z letaka intimno nagovarja Nathana, ki si želi, da bi njegov partner živel in preživel, počasni posnetek pa sočasno kaže na ustavljen, fiksiran trenutek, pa tudi na spomin, vtisnjen v srce junaka (in režiserja). Celotna sekvenca se gladko odvrti in ustvari mešan in subtilen vtis, v katerem se prepletata vzhičenost sedanjega trenutka ter komaj zaznavna melanholija trenutka, ki je minil.

RITEM

Naslov filma *120 battements par minute* (120 udarcev na minuto) jasno nakazuje na pospešeni srčni utrip in prvi vtis, ki ga pusti ta več kot dve uri dolg film, je dejansko vražji ritem akcij skupine Act Up. Te si sledijo tako naglo kot koraki aktivistov, ko vstopajo v pisarne podjetja Melton Pharm, kjer nekaj sekund kasneje obrzgaajo stene z lažno krvjo. Vtis je nedvomno pravičen, saj nam režiser z ritmično montažo predstavi različne vidike akcij skupine Act Up, pa naj gre za militantna dejanja, zborovanja ali sestanke po akcijah, delo komisij in znanstvene razlage o zdravlilih, ki naj bi delovala proti virusu, predavanja v šolah ali osebne, prijateljske, ljubezenske ali konfliktno odnose med liki. Film sledi navodilu, ki velja za zborovanja, kjer se govornikom ne ploska, ampak le teska s prsti, da sestanki ne bi bili predolgi: v njem namreč vlada izredno stanje, tako kot med ljudmi, ki se borijo proti epidemiji.

Vendar je ta vtis le delen, saj se Robin Campillo učinkovito posveti spremembam ritma, in čeprav se zdi, da film vibrira v ritmu klubske glasbe, na katero ljudje plešejo do jutra, še v isti sekvenci zdrzne v veliko bolj melanholično melodijo, ki tvori glavno glasbeno temo.

Na enak način se kamera, ki se navidez nenehno premika, da bi spremljala akcije aktivistov, večkrat ustavi, pa naj bo zato, da bi zabeležila trenutek s Seanovih in Nathanovih počitnic na prazni plaži, posnet v širokem planu, ali da bi v tišini pokazala na stotine teles protestnikov, ki ležijo na pariških cestah, da bi opozorili na uničevalno epidemijo. Ali da bi pokazala dejansko Seanovo smrt, individualno smrt, ki gledalca presune tako kot presune Nathana, pa tudi kolektivno smrt, ki ji bo zadnja akcija skupine vrnila ves njen politični pomen.

Moč filma je prav gotovo v nenehnem prepletanju kolektivnega in individualnega ter v neločljivem povezovanju najbolj intimnega in najbolj političnega.

© Celine Nieszawer

© Celine Nieszawer

V RAZMISLEK

Poleg zgoraj navedenih elementov si dodaten razmislek zaslužijo še nekateri drugi vidiki filma.

- *120 battements par minute* je nedvomno spominski film o boju, ki se danes morda zdi končan. Ali film, pa tudi boj skupine Act Up, ki je še aktivna, vseeno vsebuje elemente aktualnosti?
- Kaj menite o akcijah skupine Act Up? So bile potrebne? Nasilne? Pozornost zbudajoče? Nespretno? Nujne? Razumete razprave v filmu, ki razvnamajo aktiviste?
- Ali se po vašem mnenju boj proti aidsu (pa tudi drugim boleznim) tiče le obolelih ali skupin, ki jih prizadene bolezen? Zakaj je treba ta boj obravnavati ne zgolj kot kolektivni, temveč kot univerzalni boj?

les grignoux

EVROPSKI FILM ZA EVROPEJCE

Lani je nagrada LUX praznovala 10. obletnico, letos pa spet združuje neverjeten nabor žanrov in tonov v filmih mladih talentiranih režiserk in režiserjev iz Evrope. Evropski parlament ima čast predstaviti tri filme, ki se potegujejo za filmsko nagrado LUX 2017:

120 BATTEMENTS PAR MINUTE (*BPM – Beats per Minute*), film Robina Campilla, Francija

SAMEBLOOD (*Sami Blood*), film Amande Kernell, Švedska, Norveška, Danska

WESTERN, film Valeske Grisebach, Nemčija, Bolgarija, Avstrija.

Ti filmi toplo in inteligentno obravnavajo aktualne teme ter odsevajo, kar Evropa preživlja v tem trenutku. Prikazujejo osebe, ki na svet okoli sebe gledajo z novimi očmi ter poskušajo razumeti realnost, družbo in skupnost, katere del so. S prikazom naših zgodb, oplemenitenih s filmskimi čustvi, poudarjamo kakovost in raznolikost evropskega filma ter njegov pomen za izgradnjo socialnih vrednot in kulturnih skupnosti. Vabimo vas, da si filme ogledate na šestih Filmskih dnevih LUX.

FILMSKA NAGRADA LUX

Kultura ima ključno vlogo pri izgradnji naših družb.

S tem v mislih je Evropski parlament leta 2007 začel podeljevati filmsko nagrado LUX, s katero želi prispevati k širši distribuciji evropskih filmov in spodbujati evropsko razpravo o pomembnih družbenih vprašanjih.

Filmska nagrada LUX je edinstvena pobuda. Medtem ko je večina evropskih koprodukcij prikazanih le v državi izvora in redkokdaj drugod, tudi znotraj EU, filmska nagrada LUX omogoča podnaslovitev treh evropskih filmov v 24 uradnih jezikov EU.

Prejemnika filmske nagrade LUX bodo z glasovanjem izbrali poslanci Evropskega parlamenta. Razglasitev zmagovalca bo 15. novembra 2017.

FILMSKI DNEVI LUX

Filmska nagrada LUX je spodbudila nastanek Filmskih dnevov LUX. Od leta 2012 se trije filmi, ki se potegujejo za filmsko nagrado LUX, širše predstavijo evropskemu občinstvu na Filmskih dnevih LUX.

V sklopu Filmskih dnevov LUX vas vabimo k uživanju v nepozabni kulturni izkušnji, ki presega meje. Od oktobra do decembra se lahko pridružite ljubiteljem filma iz vse Evrope na projekcijah treh filmov v enem od 24 uradnih jezikov Evropske unije. Ne pozabite prek našega spletnega mesta luxprize.eu ali Facebook strani glasovati za vam najljubši film.

PRIZNANJE OBČINSTVA

V okviru filmske nagrade LUX se podeli tudi priznanje občinstva. Glasujte za enega od treh filmov do 31. januarja 2018! Z malce sreče boste julija na povabilo Evropskega parlamenta obiskali mednarodni filmski festival v Karlovih Varih in prisostvovali razglasitvi prejemnika priznanja občinstva.

GLEJ,
RAZPRAVLJAJ
IN GLASUJ!

@luxprize

#luxprize

LUX
PRIZE
.EU

REŽISER: Robin Campillo

SCENARIJ: Robin Campillo

IGRAJO: Nahuel Pérez Biscayart, Arnaud Valois,
Adèle Haenel, Antoine Reinartz

DIREKTORICA FOTOGRAFIJE: Jeanne Lapoirie

PRODUCENTA: Hugues Charbonneau,
Marie-Ange Luciani

PRODUKCIJA: Les Films de Pierre,
France 3 Cinéma, Page 114,
Memento Films Production, FD Production

LETO: 2017

DOLŽINA: 144'

ŽANR: igrani film

DRŽAVA: Francija

IZVIRNI JEZIK: francoščina

DISTRIBUTER: Fivia

Besedilo dokončano avgusta 2017.

